

3 Aruba

Controle laat aangekomen vuurwerkcontainers

6 Economie

Kleinzoon van medeoprichter wordt nieuwe topman Damen

9 Wereld

Duistere Banksy duikt op in Bethlehem

12 Sport

Het 1e elftal is soms ver weg voor talenten van Ajax

Island Finance, Crown en Setar grootste schuldeisers

ORANJESTAD — De kredietverstrekker Island Finance, elektronica- en meubelconcern Crown en staatselecombedrijf Setar zijn de grootste schuldeisers op Aruba. Dat bevestigen in elk geval twee van de vier grootste gerechtsdeurwaarderskantoren. Volgens experts wordt bedrijven geen strobreed in de weg gelegd om consumenten kredieten, producten op afbetaling of abonnementen aan te bieden, ook als zij dit eigenlijk niet kunnen betalen. Een consumenten-kredietwet en kredietregistratiesysteem moeten daar verandering in brengen.

Andere bedrijven die volgens de deurwaarders veel beslagleggen op rekeningen van privépersonen die niet tijdig aan hun betalingsverplichtingen voldoen zijn water- en energiebedrijf WEB (voor de waterrekening), stroomdistributeur Elmar en de banken. Van de vier grote gerechtsdeurwaarderskantoren (L.R. Morales-Wix, Roos, Croes en Locadia) wilde één kantoor niet meewerken aan vragen van de *Amigoe*. Twee kantoren wijzen Island Finance, Crown en Setar unaniem aan als grootste schuldeisers. Een derde kantoor wenst niet in detail te treden maar bevestigt dat de drie bedrijven tot de grootste schuldeisers behoren.

Meer dan 1000 zaken

Een van de kantoren heeft meer dan 1000 zaken uitstaan, meldt een medewerker, waarvan een groot deel uit naam van Island Finance. Island Finance komt bij de twee kantoren die het meest transparant zijn als grootste schuldeiser uit de bus, gevolgd door Crown en Setar. In gesprekken die de redactie van de *Amigoe* voerde met medewerkers van de drie kantoren ontstaat het beeld dat het 'stapelen' van beslagen geen uitzondering is. "Zodra een persoon ver-

lost is van het ene beslag, volgt een nieuwe beslag", vertelt een medewerker aan de telefoon. Crediteuren belanden als gevolg hiervan in een schuldpositie waar ze niet meer uitkomen. Vooral bij Island Finance en Setar zou het vaak gaan om 'forse' bedragen die uitstaan. Bij utiliteitsbedrijven WEB en Elmar gaat het om kleinere schulden die evengoed niet ingelost worden door de consument.

Tot slot constateert een medewerker van een deurwaarderskantoor dan het aantal beslagen de laatste tijd op zijn retour is. Dit zou erop duiden dat crediteuren er minder vertrouwen in krijgen dat debiteuren hun uitstaande schulden nog kunnen inlossen. De kosten van een beslag wegen daar niet tegenop, aldus de medewerker.

Ongezond

Uit recent gepubliceerd onderzoek van de Centrale Bank van Aruba (CBA) blijkt dat Arubaanse huishoudens gemiddeld 25 procent van hun inkomen besteden aan aflossingen en rentebetalingen. Bij een op de vijf huishoudens bedraagt de schuldratio (de verhouding tussen maandelijkse aflossingen en rentebetalingen enerzijds en

inkomsten anderzijds, red,) meer dan 38 procent, wat de centrale bank als 'risicovol' beoordeelt. Uit het onderzoek, waarvoor de CBA leunt op een enquête onder 824 huishoudens die met behulp van het Centraal Bureau van de Statistiek (CBS) in 2017 is uitgevoerd, blijkt dat consumenten zelden kredieten worden geweigerd waardoor een 'ongezond' bestedingspatroon kan worden voortgezet.

Vervolgonderzoek van de CBA uit 2019 wijst uit dat consumentenkrediet en niet onder toezicht staande kredietverleners – het zogenaamd 'informeel krediet' – een toenemende rol speelt in overkreditering en schuldendruk. Bovengenoemde bedrijven die de gerechtsdeurwaarders aanmerken als grootste schuldeisers, schaarft CBA-general manager economic policy Ryan Peterson ook onder deze noemer en vallen daarmee buiten het toezicht van de centrale bank waardoor hij ook geen oordeel kan vellen over de schuldenproblematiek bij klanten van deze bedrijven. Dat is volgens hem juist onderdeel van het probleem.

Kerstboom op krediet

Statenlid Marisol Lopez-Tromp (POR) en oud-minister van Sociale Zaken wijst erop dat tijdens haar ministerschap de schuldenproblematiek al groot was en mensen die de wanhoop nabij waren uiteindelijk bij de regering aanklopten voor hulp, nadat ook juwelenhuis geen uitweg meer boden.

Lees verder op pagina 3

Dushi ambiente di Pasco op heel Aruba

Foto: Nadine Smit

ORANJESTAD — Het is een en al kerstfeest op het hele eiland en daar hoort natuurlijk veel kerstverlichting bij. Water- en Energiebedrijf WEB doet ook mee met deze leuke musicerende figuren. We weten niet zo goed of het pinguïns of sneeuwpoppen zijn, maar dat maakt het rondrijden en kijken naar alle versieringen op tal van plekken zo leuk. Namens het volledige personeel van *Amigoe di Aruba* wensen wij al onze lezers een fijne kerst toe, met veel liefde en gezelligheid. Aanstaaende vrijdag ligt er weer een *Amigoe* bij u in de brievenbus.

Trump nodigt Johnson uit voor bezoek aan VS

WASHINGTON — De Amerikaanse president Donald Trump heeft de Britse premier Boris Johnson uitgenodigd voor een bezoek aan het Witte Huis in het nieuwe jaar. Dat schrijft de Britse krant *The Sunday Times*.

De uitnodiging kwam kort nadat Johnson de verkiezingen in Groot-Brittannië won. Gesprekken over wanneer de ontmoeting is, moeten nog worden gevoerd. "Er wordt gedacht aan mogelijke data halverwege januari, al is niets formeel overeengekomen. Maar het is duidelijk dat beide kampen inzetten op een ontmoeting in begin 2020", zo tekent de krant op uit een bron dicht bij het Witte Huis.

Elizabeth legt in kerstspeech nadruk op verzoening

LONDEN — De Britse koningin Elizabeth heeft het in haar kersttoespraak over de 75-jarige herdenking van D-day en het belang van verzoening. Buckingham Palace gaf onder embargo al iets vrij over de toespraak van de Queen die op eerste kerstdag wordt uitgezonden.

"Degenen die voorheen gezworen vijanden waren, kwamen aan weerszijden van Het Kanaal bijeen voor herdenkingen", zegt Elizabeth over 75 jaar na D-day. "Door het verleden achter ons te laten en samen verder te gaan, eren we de vrijheid en democratie waar ooit een zeer

grote prijs voor is betaald." Volgens de Queen waren de verschillende herdenkingen ultieme voorbeelden van verzoening.

Het belang daarvan onderstreept de Britse vorstin nogmaals door het geloof en het leven van Jezus aan te halen. Elizabeth zegt

dat 'kleine stappen, genomen vanuit geloof en hoop, diepgewortelde verschillen kunnen overwinnen met als gevolg harmonie en begrip'.

"Het pad is natuurlijk niet altijd even soepel, en kan dit jaar nogal gevoeld hebben als hobbelig, maar kleine stappen kunnen een wereld van verschil maken." Elizabeth hield haar speech in de 'Green Drawing room' van het kasteel in Windsor, waar ze werd omringd door familiefoto's.

Minister moet oordelen over openbaarheid oorlogsarchief

DEN HAAG — Of archieven met gegevens over oorlogsmisdaden eerder dan 2025 moeten worden opengesteld, is aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) om te beslissen. Dat heeft de Raad van State (RvS) vandaag bepaald.

De Stichting Onderzoek Oorlogsmisdaden wil inzage in het Centraal Archief Bijzondere Rechtspleging, dat ruim 300.000 dossiers bevat van Nederlanders die

na de Tweede Wereldoorlog beschuldigd werden van oorlogsmisdaden of samenwerking met de Duitse bezetter. Wegens de privacy van nog levende personen van wie een dossier aanwezig is, wordt het archief pas openbaar op 1 januari 2025. Maar de stichting wil nu al toegang tot het archief om de identiteit van nog levende oorlogsmisdadigers uit de Tweede Wereldoorlog te kunnen achterhalen en deze alsnog te laten opsporen en berechten. De Raad van State vindt dat dit verzoek door

de archivaris moet worden doorgestuurd naar de minister van OCW. Die moet, in samenspraak met de minister van Justitie en Veiligheid, beslissen of het archief eerder dan 2025 openbaar wordt, aldus de RvS. Journalist Arnold Karskens is voorzitter van de stichting die inzage wil. Hij probeert al jarenlang informatie los te krijgen. Hij wil zaken van betrokkenen voorleggen aan het Openbaar Ministerie, dat dan zou kunnen beslissen om alsnog vervolging in te stellen.

Soedan onderzoekt misdaden in Darfur

KHARTOEM — Justitie in Soedan start een onderzoek naar ernstige misdaden circa 15 jaar geleden gepleegd in de westelijke regio Darfur tijdens het regime van Omar Hassan al-Bashir.

Die greep als generaal in 1989 de macht en zijn regime kwam in april dit jaar na maanden van massale protesten ten val. De hoogste baas bij het Soe-

danese Openbaar Ministerie, Tagelsir al-Heber, zei dat het onderzoek zich richt op misdaden die door 'leden van het regime' zijn gepleegd vanaf 2003. Het Internationaal

Strafhof (ICC) in Den Haag vaardigde al meer dan tien jaar geleden een arrestatiebevel tegen al-Bashir uit wegens misdaden in Darfur. Het is onduidelijk of aanklager al-Heber het ICC in de wielen rijdt met zijn vervolging. In de eerste jaren van deze eeuw was er een bloedige

strijd in Darfur. Daarbij zetten al-Bashir etnisch Arabische milities, de Janjaweed, in om tegenstanders en bepaalde zwart-Afrikaanse bevolkingsgroepen te verdrijven. Volgens het ICC heeft het regime zich daarbij ook schuldig gemaakt aan volkerenmoord.

RIYAD — De ontknoping van het proces over de moord op journalist Jamal Khashoggi heeft geleid tot internationale kritiek. Die komt onder meer van Turkije en mensenrechtenorganisaties. Zoon Salah Khashoggi schrijft op Twitter wel tevreden te zijn over de uitspraken.

Khashoggi werd in oktober vorig jaar gedood op het Saudische consulaat in Istanbul toen hij daar kwam om iets te regelen voor zijn aanstaande huwelijk. De journalist schreef onder meer voor *The Washington Post* geregeld kritische columns over Saudi-Arabië. Hij werd opgewacht, gedood en in stukken gesneden. Zijn lichaam is nooit teruggevonden. In totaal waren in Saudi-Arabië elf mensen aange-

klaagd. Vijf kregen de doodstraf en drie van hen kregen gevangenisstraffen. Twee topmedewerkers die nauwe banden hebben met de Saudische kroonprins Mohammed Bin Salman gingen vrijuit, onder wie topadviseur Saud al-Qahtani. De VS hebben hem in verband gebracht met de operatie waarbij de journalist is gedood. "Samenvattend: de moordenaars zijn schuldig en worden ter dood veroordeeld. Degenen achter de moord gaan niet alleen vrijuit, maar zijn nauwelijks in beeld gekomen tijdens het onderzoek en het proces", klaagt VN-rapporteur Agnes Callamard op Twitter. "Dit is het tegenovergestelde van rechtvaardigheid."

Ook uit andere hoeken klinkt kritiek. Turkije zegt dat belangrijke zaken niet zijn opgehelderd, zoals wat

is gebeurd met het lichaam van de journalist. Secretaris-generaal Christophe Deloire van Reporters Without Borders (RWB) concludeert dat de terdoodveroordelingen gezien kunnen worden als een manier om 'getuigen voor altijd het zwijgen op te leggen'. Ook de uitgever van *The Washington Post* reageert teleurgesteld. Fred Ryan schrijft dat het 'complete gebrek aan transparantie en de weigering van de Saudische regering om samen te werken met onafhankelijkheid onderzoekers' doet vermoeden dat er een 'schijnproces' heeft plaatsgevonden. De zoon van de vermoorde journalist laat een heel ander geluid horen. Salah Khashoggi twittert dat het 'recht heeft gezegevierd' en dat nabestaanden het volste vertrouwen hebben in het Saudische rechtssysteem.

**Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken**

ASCA

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een
persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

AMIGOE

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

ABA
ARUBAN BANKERS' ASSOCIATION

**SPECIAL ANNOUNCEMENT
HOLIDAY CLOSING HOURS**

In connection with the holidays our member banks will be closed for the public on the following dates:

Tuesday, December 31, 2019	All branches will close for the public at 12:00pm
Wednesday, January 1, 2020	All branches closed
Thursday, January 2, 2020	All branches closed

En conexion cu dianan di fiesta banconan miembro lo cera nan porta pa publico riba e siguiente dianan:

diamars, 31 di december, 2019	Tur sucursal lo cera nan porta pa publico 12:00pm
dianarson, 1 di januari, 2020	Tur sucursal lo ta cera
diahuebs, 2 di januari, 2020	Tur sucursal lo ta cera

ABA Arubabank **BANCO DI CARIBE** **CMB** **First Caribbean** **Royal Bank**

**Aruba is Beautiful!
...And Clean...**

Support:
**Fundacion
Aruba Limpi**

583-8383

Kidneys 297

Be aware, stay healthy!

**Clown
Doctors** Aruba

Cel.: 731-0289
clowndoctorsaruba@gmail.com

**BEKENDMAKING
2019/2020**

AMIGOE
Meer dan alléén een krant!

Geachte abonnee,

Per 1 januari 2020 zal de abonnementsprijs voor de Amigoe 38 florin bedragen.

U wordt vriendelijk verzocht de automatische of doorlopende betalingsopdracht bij uw bank aan te passen.

Klopt uw rekeningssaldo niet dan vragen wij u beleefd contact met Zulaika Kelly op te nemen via nummer 582-4333.

U kunt uw abonnement ook online betalen! Onze bankrekeningnummers zijn als volgt:
Caribbean Mercantile Bank rekening nr. 20651903 RBC Royal Bank rekening nr. 100031723
Aruba Bank rekening nr. 6000400190 Banco di Caribe rekening nr. 81027801

Vergeet niet uw naam en abonnementsrekeningnummer erbij te vermelden, bij ontbrekende informatie kunnen we uw betaling niet afboeken.

Wij waarderen uw loyaliteit als trouwe lezer.

**CELEBRATE
WITH US!**

**SHOP AWG. 75,- OR MORE
AND ENTER OUR RAFFLE
TO WIN SPECTACULAR PRIZES**

1ST PRIZE
AN ALL-INCLUSIVE
VACATION FOR
AWG. 10.000,-

2ND PRIZE
A STATE
OF THE ART
SOUND SYSTEM

3RD PRIZE
KOORYMAN
GIFTCARD
AWG. 250,-

TO ENTER THE RAFFLE

1. MAKE A PURCHASE OF AWG. 75,- OR MORE.
2. FILL IN ALL THE DETAILS ON THE TICKET.
3. DEPOSIT YOUR TICKET IN THE RAFFLE BOX.

The campaign starts on 18/11/2019 and ends on 28/12/2019.
Winners will be announced on January 3, 2020.

A maximum of 100 tickets per purchase worth AWG. 7500,-.
For full campaign details go to www.koorymanbv.com

KOORYMANBV.COM **KOORYMAN.ARUBA** **KOORYMAN**
THERE IS ALWAYS SOMETHING TO DO

Openingstijden feestdagen

Rond de feestdagen heeft de Amigoe Aruba gewijzigde openingstijden.
24 december tot 12 uur 's middags geopend.
Ondanks de verkorte openingstijden bezorgt de Amigoe op deze dag wel een krant.
25 december 2019 gesloten
26 december 2019 gesloten

Fijne Feestdagen!!

AMIGOE **AOS!** **topixs**
AMIGOE OP SCHOOL Lees, like y compartí

Prijsverhoging Amigoe

Gewaarde lezer, allereerst willen wij u bedanken voor het feit dat u geabonneerd bent op de Amigoe. Wij waarderen uw keuze om onze krant te lezen en waarderen uw loyaliteit als trouwe lezer.

Amigoe di Aruba deelt u hierbij mede dat vanaf 1 januari 2020 de prijs voor abonnementverkoop aangepast zal worden.

De abonnementsprijs voor de Amigoe wordt met 2 florin per maand verhoogd. De prijs voor een losse krant blijft 1,75 florin.

Vanaf 1 januari 2020 kost het abonnement bij Amigoe di Aruba, net zoals bij de andere kranten, 38 florin per maand.

Uiteraard zal de Amigoe di Aruba met dezelfde passie het nieuws blijven brengen en de lezers kunnen blijven genieten van de Napa die elke maandag uitkomt en daarnaast het nieuwe Topixs tijdschrift dat vier keer per jaar uitkomt.

De Amigoe presenteert met trots een nieuw product, een primeur in de magazinewereld. Het betreft het nieuwe lifestyle magazine Topixs. Het is niet zomaar een magazine, ons nieuwste tijdschrift sluit aan bij onze multiculturele maatschappij met niet één, niet twee, met maar liefst vier talen: Nederlands, Papiaments, Engels en Spaans.

Met Topixs hopen we niet alleen onze samenleving te entertainen, maar ook te informeren over een scala van onderwerpen, culturele dialogen die cruciaal zijn voor het eiland. Door de verhalen die er het meest toe doen op een eerlijke en relevante manier te brengen, zijn we ervan overtuigd dat we deze culturele en duurzame beweging bereiken.

Wij waarderen uw medewerking,
Management

AMIGOE **topixs** **AOS!**
Meer dan alléén een krant! Lees, like y compartí AMIGOE OP SCHOOL

Controle laat aangekomen vuurwerkcontainers

ORANJESTAD — Leden van de brandweer, de Dienst Openbare Werken (DOW) en de douane brachten zaterdag 21 december een bezoek aan Wela om controle te doen op de vuurwerkcontainers die erg laat op Aruba arriveerden. Het vuurwerk komt vaak te laat aan, hoewel meestal niet later dan 14 december. De twintig containers kwamen dit jaar op 18 december aan, bijna drie weken na de oorspronkelijk geplande datum. De directeur van de douane en minister Veiligheid en Integratie waren ook aanwezig, alsook meerdere vuurwerkimporteurs samen met hun respectievelijke teams, om de containers te ontladen. Bij elke con-

tainer werd er overlegd en geluisterd naar suggesties. De situatie is handelbaar maar desondanks blijft de

grote vertraging aanzienlijke gevolgen hebben vanwege het feit dat er nog maar een paar dagen over

zijn voor het eind van het jaar. Op 27 december gaat de vuurwerkverkoop officieel van start.

Island Finance, Crown en Setar grootste schuldeisers

Vervolg van pagina 1

Lopez-Tromp laakt de reclame voor op het oog aantrekkelijke financieringsconstructies die bedrijven aanpakken (zelfs een kerstboom kun je volgens haar op krediet kopen) die echter grote risico's met zich meebrengen waar de aanbieders over zwijgen. Lopez-Tromp ontslaat de consumenten zelf niet van hun verantwoordelijkheid. Die moeten volgens haar leren prioriteiten stellen. Dat vereist bewustwording en educatie, waarvoor ze als minister project 'Cuidar la cartera' opzette. Een basisbeginsel luidt dat vaste lasten altijd voorgaan. Maar ze benadrukt dat sommige Arubanen dan zelfs hun huishoudboekje niet rond krijgen, omdat er domweg te weinig inkomsten binnenkomen. Ze ziet dat mensen daarom drie banen nemen om hun gezin te onderhouden. Onacceptabel, vind ze. Die te lage inkomenspositie van veel Arubanen is een punt van grote zorg. Uit het onderzoek van de CBA blijkt een sterk verband tussen

overkreditering en een laag huishoudinkomen.

Balansa Nobo
Lopez-Tromp wijst op het schuldhelpverleningsproject 'Balansa Nobo' dat tijdens haar ministerschap tot stand kwam. Daniël Tecklenborg, directeur van ontwikkelingsfonds Cede Aruba, was destijds bestuurslid van Balansa Nobo dat overeenkomsten sloot met vier grote banken, WEB en Setar. Die toonden zich bereid schulden van consumenten niet alleen tijdig te bevriezen, maar tevens te verlagen. In ruil daarvoor garandeerde Balansa Nobo dat het gereduceerde bedrag daadwerkelijk werd terugbetaald. Daartoe nam Balansa Nobo feitelijk de schuld op zich terwijl de stichting de inkomsten van de cliënten beheerde waardoor ze de afbetaling kon genereren. Met andere (informele) kredietverleners lukte het echter niet om passende afspraken te maken, waardoor het nog altijd een grote uitdaging was om gezinnen schuldenvrij te maken, memoreert Tecklenborg. Toch

lukte het Balansa Nobo tussen 2009 en 2015 zo'n 150 tot 200 gezinnen uit de schulden te helpen. Daarna besloot de regering Eman echter de subsidie aan het project in te trekken omdat het de opbrengst te gering zou hebben gevonden. Onrecht, stelt Tecklenborg, die benadrukt dat sommige gezinnen tot twintig crediteurs hadden. "Met al die schuldeisers moesten we tot passende afspraken komen. Het kostte gemiddeld ongeveer vijf jaar om een gezin schuldenvrij te maken."

overeenkomsten worden opgedrongen, zonder dat er volgens hem nadrukkelijk op de voorwaarden wordt gewezen. Veel mensen zijn daar ook weinig ontvankelijk voor, erkent hij, wat komt door de geringe scholing die mensen zouden krijgen rond budgetbeheer. Hij verzorgde workshops budgetbeheersing voor het project Cuidabo carterwa van oud-minister Lopez-Tromp, maar het was niet genoeg om mensen uit de problemen te helpen. Tecklenborg hamert erop dat mensen zonder bemiddeling nooit van hun schulden afkomen. Hij wijst er verder op dat beslaglegging op Aruba een beslaglegging op een derde van je loon betekent, waardoor mensen in een armoedeval terecht kunnen komen. In een land als Nederland wordt volgens hem gewerkt met een 'beslagvrije

Armoedeval

Het grote probleem is volgens Tecklenborg dat Aruba noch een consumentenkredietwet kent, noch een wet tegen misleidende reclame. Net als Statenlid Lopez-Tromp laakt de 'sneaky' manier waarom mensen

voet' zodat crediteurs de minimale bestedingen voor levensonderhoud kunnen blijven doen. Iets wat in Aruba ook geïntroduceerd zou kunnen worden, stelt hij.

antwoordelijkheid voor de wet officieel bij de minister van Financiën ligt. Met een consumentenkredietwet kan volgens hem afdwingen worden dat kredietvertrekkers een onderzoeksplicht krijgen, waarbij het verstrekken van krediet ruim wordt geïnterpreteerd (en waar dus ook informele kredietverstrekkers aan moeten voldoen, red.). Tecklenborg is blij dat er een wet in de maak is, maar benadrukt dat het wetgevingstraject al minstens tien jaar aan de gang is. Haast is volgens hem geboden. Hij benadrukt verder dat er een schuldsaneringwet moet komen die onwillige schuldeisers dwingt mee te werken aan schuldsanering.

dat reclame soms misleidend kan zijn. Hij refereert aan de 'disclaimer' die in Nederland altijd volgt op reclame voor kredietdiensten, namelijk dat geld lenen geld kost. Hij vindt het een goed idee om zoiets ook op Aruba in te voeren, maar hij wijst ook op de eigen verantwoordelijkheid van de consument.

Tot slot legt Bikker uit dat bij het aantreden van het kabinet Wever-Croes is afgesproken dat er beleid komt voor zowel schuld-
hulpverlening als voor
schuldsanering. Over de
status hiervan kan hij nog
niet veel zeggen, wel dat
schuldhelpverlening en
schuldsanering beide een
eigen wettraject vereisen.

Geld lenen kost geld

Wordt vervolgd.

Johnson
notary services

**AUCTION
THURSDAY
FEBRUARY 13, 2020**

On Thursday February 13, 2020, at 11 AM, at the Conference Room of the Chamber of Commerce, Aruba, will be auctioned in public, ex. art. 3:268 jo. 3:254 Civil Code of Aruba:

A residential house, locally known as

MABON 10-D

standing on a parcel of public land, 655 m2 in size, situated at Mabon in Aruba, as further described in Measure document 77 / 1991.

The lease rights will expire on August 21, 2051.

Starting bid: Afl. 285.000,--

A residential house, locally known as

SERO PITA 20-D

standing on a parcel of public land, 823 m2 in size, situated at Sero Pita in Aruba, locally recorded as First Department Section R number 2119.

The lease rights will expire on July 30, 2046.

Starting bid: Afl. 265.600,--

AUCTION NOTARY: T.R. JOHNSON

- The auction is subject to the general conditions for foreclosure auctions and special auction conditions which will be determined by civil law notary T.R. Johnson.
- The auction will take place by raising bids (in Dutch: "bij opbod") and by decreasing bids (in Dutch: "bij afmijning"), in one session.
- Seller has the right to not accept any bid, at his sole discretion.
- The auction may be stopped or postponed at any time.
- Each bidder must be able to submit a bankguarantee issued by a reputable bank in Aruba to the amount of the highest bid increased with an amount equal to the auction costs.
- A private bid can be submitted until January 29, 2019, 5 PM.

For more information:

WWW.JOHNSONNOTARY.COM

Kerstlichtjes kijken

Oude Arubaanse tradities rond Kerstmis en Oud en Nieuw

ORANJESTAD — Onze gebruiken en tradities van vroeger verschillen erg met die van tegenwoordig. Historicus Dufi Kock vertelt hoe vroeger kerst en Oud en Nieuw werden gevierd op Aruba.

door **Dufi Kock**

Nu wij in de feestdagen rond Kerstmis en Oud en Nieuw zijn, is het fijn om onze oude tradities van het eind van het jaar nog eens onder de loep te nemen. Vroeger werden kerst en Oud en Nieuw heel anders gevierd dan nu. Om te beginnen moest het erf helemaal schoon zijn. Het huis moest worden gewit met kalk en op de vloer van het huis werd wit zand gestrooid. Ook moest er wieroek voor de feestdagen worden gebrand om eventueel

nog aanwezige kwade geesten van het afgelopen jaar te verjagen. Omdat er toen geen kerstboom was ging men naar de cunucu om op zoek te gaan naar een lelieplant. Deze werd met een rood lint en een bloem opgehangen in het huis. Kerkdiensten bijwonen om de zegening van Kerstmis te ontvangen stond uiteraard elk jaar op het programma. Vrouwen droegen een lange jurk en een sluier over het hoofd en de mannen waren gekleed in hun nette pak om de dienst bij te wonen. Na de kerkdienst wens-ten iedereen elkaar een fijne kerst en ging men naar huis waar er traditionele kerstge- rechten op tafel stonden te wachten. Het gebruikelijke kerstgerecht was schapen- of geitenvlees wat volop op het eiland verkrijgbaar was in die tijd. Soep en pan boyo

konden daarnaast natuurlijk niet ontbreken. Voor de dames was er ‘cucui’ te drinken en voor de heren rum of ‘ya- nefro’. Sommige familieleden bleven thuis om het bezoek te ontvangen en anderen gingen juist het huis uit om familie te bezoeken en een fijne kerst toe te wensen. Anderen fleurden het huis op met kokosbladeren en wit strandzand op de vloer voor een huisfeest met een draai- orgel of een ‘tipico’-band. In die tijd waren er namelijk geen nachtclubs waar tot de ochtend gedanst kon worden. Op tweede kerstdag werden nog familieleden uitgenodigd om bij de ‘hadrei’ de dag door te brengen.

De viering van Oud en Nieuw was heel simpel vergeleken met tegenwoordig. Niemand mocht naar bed

op Oudejaarsavond. Er werd gedronken en gegeten in afwachting van het nieuwe jaar. Vóór middernacht ging iedereen naar buiten om naar de kerkklokken te luisteren. Ook werd er met een geweer geschoten of werd er zelfs dynamiet afgesto- ken. Daarna gingen mensen naar de kerkdienst van mid- dernacht of bleven ze thuis om te wachten op de komst van de Dande. Een van onze meest populaire gebruiken is nog altijd de Dande. Ook waren er toen al ‘aguinaldo’- groepen. Meteen na de jaar- wisseling trokken groepen muzikanten er op uit om fami- lies, burens en wie het ook wilde muzikaal te zegenen. De instrumenten die werden gebruikt waren viool, gitaar en trommel. De muziek begon aan de voordeur met de zanger die Gods zegen vroeg

voor alle leden van de fami- lie. De overige muzikanten beantwoordden elke zege- ning met ‘ay nobe’ terwijl de zanger zijn hoed rond liet gaan om wat de familie kon missen te ontvangen. In die tijd was geld schaars en kwam er vaak ook eten in de hoed.

Dande is een echte inheem- se traditie op Aruba omdat het op geen enkel ander ei- land in het Caribisch gebied wordt gedaan. Het woord Dande komt van het Spaan- se ‘dandaré’, wat ‘reizen van de ene naar de andere plek’ betekent. De tekst van het liedje hangt af van hoeveel familieleden er op dat mo- ment aanwezig zijn, omdat in de tekst simpelweg ieder familielid bij naam een jaar vol zegeningen, gezondheid en voorspoed wordt toege-

KERSTWOORDZOEKER

- AYACA
- BON PASCO
- CADEAUS
- DELEN
- DENNENBOOM
- EZEL
- FAMILIE
- FEESTDAGEN
- GEZELLIGHEID
- JOZEF
- KERSTHAM
- KERSTKINDJE
- KERSTLICHTJESPAK
- KERSTROTONDE
- KOOR
- MARIA
- PARANDA
- PIEK
- QUESILLO
- ROTONDE
- SEROE PRETO
- STER
- STILLE NACHT
- ZALIG

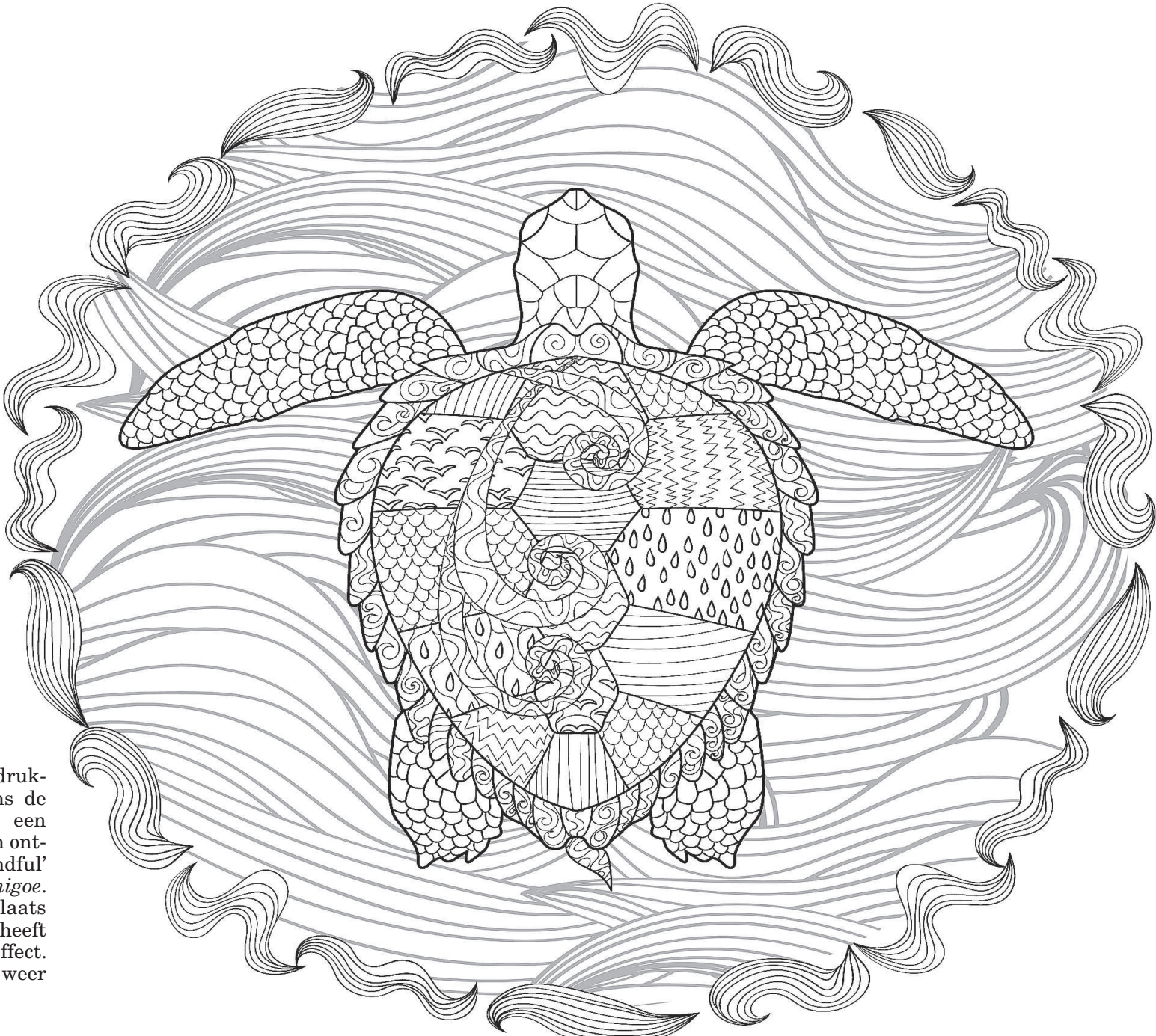
Z	K	E	R	S	T	L	I	C	H	T	J	E	S	P	A	R	K
M	S	E	S	T	I	L	L	E	N	A	C	H	T	X	Y	X	Y
Q	O	I	Z	A	L	I	G	P	A	S	C	O	X	P	W	O	N
C	J	L	M	O	O	B	N	E	N	N	E	D	A	I	R	A	M
E	O	I	E	B	M	C	T	W	O	Z	D	P	U	J	Y	C	O
O	Z	M	M	G	L	O	T	L	E	V	Z	O	I	S	J	L	C
R	E	A	E	E	P	S	L	N	Z	C	Y	B	W	E	J	N	L
E	F	F	J	B	U	I	F	R	E	P	T	M	N	L	K	P	R
S	J	Q	R	A	S	L	P	W	L	G	M	J	M	O	Z	E	O
M	T	R	E	E	N	K	E	R	S	T	H	A	M	Z	B	N	T
F	N	D	U	V	A	R	B	P	R	E	T	O	H	L	G	E	O
W	A	Q	Y	C	I	P	A	R	A	N	D	A	U	X	O	L	N
C	U	G	A	N	I	D	R	I	C	Z	V	N	Y	T	S	E	D
W	X	Y	X	S	T	E	R	Y	T	A	I	H	O	K	I	D	E
S	A	L	D	I	E	H	G	I	L	L	E	Z	E	G	H	N	L
K	E	R	S	T	K	I	N	D	J	E	P	J	R	L	B	F	H
G	E	D	N	O	T	O	R	T	S	R	E	K	G	K	O	O	R
E	F	E	E	S	T	D	A	G	E	N	K	Q	D	Z	K	F	N

Aruba is...
Beautiful!
...And Clean...

Support:
**Fundacion
Aruba Limpí**

☎ 583-8383

Onthaasten met kleuren

Even genoeg van de druk- te in je hoofd tijdens de kerstdagen? Neem een moment voor jezelf en ont- span met deze ‘mindful’ kleurplaat van de *Amigoe*. Door te kleuren verplaats je je aandacht en dat heeft een rustgevend effect. Hiermee kun je jezelf weer opladen.

wenst. De zanger moet hier- bij vooral zijn improvisatie- talent laten gelden terwijl de hoed rondgaat. Na het optre- den krijgen de muzikanten iets te eten of te drinken. Er worden nog twee nummers gespeeld en daarna zetten de muzikanten hun ‘pa- randa’ voort. Deze gaat van huis tot huis totdat de zon opkomt en onderweg voegen zich vaak andere muzikan- ten bij de groep totdat deze erg groot wordt aan het eind. Moe maar voldaan verlaten de muzikanten elkaar weer, maar niet voordat de inhoud van de hoed wordt verdeeld. Velen denken nog altijd dat Dande geluk en vreugde brengt naar hun huis. Daar- om worden deze musici altijd warm verwelkomd. Een ander gebruik dat in

San Nicolas door Bonairia- nen werd geïntroduceerd is de zogeheten ‘Grupo di Mas- carada’, dat bijna identiek was aan Dande. Deze tradi- tie stierf echter uit toen de- genen die het waren begon- nen teruggingen naar Bo- naire nadat ze met pensioen gingen bij de Lago. Er is een groot verschil in de viering van de feestdagen toen met die van nu.

Vroeger werd er vooral in familieverband gevierd, ook omdat in die tijd de fami- liebanden nauwer waren. Vroeger gingen groepen mu- zikanten van huis tot huis terwijl tegenwoordig betaald moet worden voor een Dan- de, als je geluk hebt om er een te kunnen boeken. Het is te commercieel geworden.

Johnson
notary services

**AUCTION
THURSDAY
FEBRUARY 13, 2020**

On Thursday February 13, 2020, at 11 AM, at the Conference Room of the Chamber of Commerce, Aruba, will be auctioned in public. ex. art. 3:268 jo. 3:254 Civil Code of Aruba:

A residential house, locally known as

BRASIL 160

standing on a parcel of public land, 600 m2 in size, situated at Brasil in Aruba, as further described in measure document # 250 d.d. September 22, 1949. The lease rights have expired on January 7, 2010.

Starting bid: to be decided

A residential house, locally known as

MACUARIMA 41-C

standing on a parcel of public land, 628 m2 in size, situated at Macuarima in Aruba, locally recorded as Third Division Section D number 622. The lease rights expire on December 18, 2049.

Starting bid: to be decided

AUCTION NOTARY: T.R. JOHNSON

- The auction is subject to the general conditions for foreclosure auctions and special auction conditions which will be determined by civil law notary T.R. Johnson.
- The auction will take place by raising bids (in Dutch: "bij opbod") and by decreasing bids (in Dutch: "bij afmijning"), in one session.
- Seller has the right to not accept any bid, at his sole discretion.
- The auction may be stopped or postponed at any time.
- Each bidder must be able to submit a bankguarantee issued by a reputable bank in Aruba to the amount of the highest bid increased with an amount equal to the auction costs.
- A private bid can be submitted until January 29, 2019, 5 PM.

For more information:

WWW.JOHNSONNOTARY.COM

Euro

Vlak

AMSTERDAM — De Amsterdamsse aandelenbeurs bleef vandaag vrijwel vlak. Ook de andere Europese beurzen lieten weinig beweging zien. De handel was erg dun voorafgaand aan de kerstdagen. De Euronext-markten in Amsterdam, Brussel, Lissabon en Parijs zijn vandaag een halve dag open. Ook Londen sluit eerder. De beurzen in Frankfurt, Zürich en Milaan zijn de hele dag gesloten. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur onveranderd op 609,14 punten. De MidKap klom 0,3 procent tot 911,70 punten. Het Damrak sloot 's middags om 14.00 uur. De beurs in Parijs stond een fractie hoger ongewijzigd. Op de Londense beurs won de FTSE-index 0,1 procent. De hoofdex in Madrid zakte 0,3 procent. Biotechnoloog Galapagos prijkte bovenaan de AEX met een winst van 1,5 procent. Grootste daler bij de hoofdfondsen was Heineken met een verlies van 0,9 procent. Volgens de Amerikaanse zakenzender *CNBC* wil de bierbrouwer zijn belang in de Indiase branchegenoot United Breweries uitbreiden. United Breweries is onder meer bekend van het biemerlk Kingfisher.

Tokio

Kalm

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan maakte vandaag opnieuw pas op de plaats. Beleggers verwerkten de nieuwe recordstanden op Wall Street, maar namen geen grote risico's meer richting de feestdagen. Ook werd er wat winst genomen na de sterke opmars dit jaar. De andere Aziatische beursgraadmeters lieten een gemengd beeld zien. De Nikkei in Tokio ging uiteindelijk een fractie hoger de dag uit op 23.830,58 punten. De Japanse hoofdex is dit jaar zo'n 19 procent in waarde gestegen. Taiyo Yuden dikte 2,5 procent aan. De Japanse toeleverancier van het Amerikaanse Apple profiteerde van de sterke koerswinst van de iPhone-maker in New York Street een dag eerder, die volgde op een positief analistenrapport. Ook andere toeleveranciers van Apple gingen vooruit. De beurs in Shanghai noteerde tussentijds 0,5 procent in de plus en de Kospi in Seoul verloor 0,5 procent. In Hongkong was sprake van een halve handelsdag en eindigde de Hang Seng-index 0,2 procent in de min. Ook in Sydney ging de beurs van wege kerstavond eerder dicht en sloot de All Ordinaries 0,1 procent hoger.

Wall Street

Recordstanden

NEW YORK — De Amerikaanse aandelenbeurzen zijn gisteren weer met recordstanden gesloten. Daarmee zetten ze de lijn van vorige week voort toen de beursgraadmeters hun records steeds hoger zetten. Beleggers verwerkten het nieuws dat China de importheffingen op honderden soorten goederen verlaagt. Daarnaast stond Boeing in de schijnwerpers. De Dow-Jonesindex eindigde 0,3 procent hoger op 28.551,53 punten. De bredere S&P 500-index steeg 0,1 procent tot 3224,01 punten en schermenbeurs Nasdaq dikte 0,2 procent aan tot 8945,65 punten. Boeing kreeg er bijna 3 procent bij. Volgens de vliegtuigbouwer is het vertrek van Muilenburg nodig om het vertrouwen in het bedrijf te herstellen. Dat liep een deuk op door de problemen met de 737 MAX. Toestellen van dat type staan al sinds maart aan de grond, na twee dodelijke crashes met het model. Tesla eindigde ruim 3 procent hoger. De maker van elektrische auto's sloot naar verluidt een kredietfaciliteit van ruim 1,4 miljard dollar af bij vier Chinese banken. Tussentijds oversteeg het aandeel voor het eerst de prijs van 420 dollar.

Centralebankpresident Knot vreest aanhoudende lage rente

AMSTERDAM — Het financiële stelsel is in gevaar door de aanhoudende lage rente. Hoe langer het duurt voordat de rente weer omhooggaat, hoe meer risico's zich opbouwen in het mondiale financiële systeem.

Dat zegt Klaas Knot, president van De Nederlandsche Bank (DNB), in een interview met *de Volkskrant*. Volgens hem is het niet uitgesloten dat de periode van lage rentes nog vijf jaar voortduurt. Dat baart

hem zorgen. Knot ziet dat investeerders steeds meer risico's gaan nemen om nog een noemenswaardig rendement te behalen. Die fanatieke zoektocht naar beleggingsrendement is volgens hem een risico voor

de stabiliteit van het financiële systeem. Als voorbeeld noemt hij de steeds populairder wordende complexe bedrijfskredieten. Een kleine investering kan de belegger hierbij relatief veel winst opleveren, mits het goed gaat. Zit de markt tegen dan verliest de belegger vaak meer dan zijn oorspronkelijke investering. Centrale banken als DNB en de Europese Centrale

Bank (ECB), waar Knot ook bestuurslid is, hebben maar weinig mogelijkheden zulke risico's te beheersen.

Vooral omdat aan bedrijven geen leenrestricties kunnen worden opgelegd, zoals dat wel kan bij huizenkopers. Verder maakt de lage rente hypotheekens volgens Knot spotgoedkoop en jaagt daardoor de huizenprijzen op.

Kleinzoon van medeoprichter wordt nieuwe topman Damen

Foto: Damen Shipyards

Arnout Damen.

GORINCHEM — Arnout Damen (49 jaar) is vanaf 1 januari de nieuwe bestuursvoorzitter van Damen Shipyards. Daarmee neemt de derde generatie de leiding over van de scheepsbouwer. Damen is de opvolger van René Berkvens, die ruim dertien jaar bestuursvoorzitter was.

De nieuwe topman is de zoon van Kommer Damen, die van 1969 tot 2005 de bestuursvoorzitter was en het bedrijf overnam van zijn vader Jan. Die begon in 1927 met zijn broer Rien boten te bouwen in een

schuur naast hun familiehuis. Inmiddels levert Damen zo rond de 180 schepen per jaar en werken er ruim 12.000 mensen. Het bedrijf krijgt ook een nieuwe structuur. Nu overziet nog één directie alle

taken. Maar daar is het bedrijf nu te groot voor geworden, aldus een woordvoester. Daarom wordt Damen begin volgend jaar opgedeeld in divisies, die elk een eigen directie krijgen.

Arnout Damen zat al langer in de directie. Daar was hij verantwoordelijk voor operationele en later commerciële zaken. De nieuwe bestuursvoorzitter neemt de leiding over in een zware pe-

riode. Damen is onderwerp van een corruptieonderzoek van de FIOD. Daarnaast is het bedrijf vorig jaar voor het eerst in vijftien jaar in de rode cijfers gedoken. De scheepsbouwer heeft er last van dat potentiële klanten in diverse maritieme sectoren momenteel de hand op de knip houden. Ook kampte Damen met operationele verliezen bij recent overgenomen wer-

‘Topman Credit Suisse wist niet van spionage’

ZÜRICH — Topman Tidjane Thiam van Credit Suisse wist niet van het spionageschandaal bij de Zwitserse bank. Dat meldt de Zwitserse krant *SonntagsZeitung*, die de hand wist te leggen op de voorlopige uitkomsten van intern onderzoek bij de instelling.

Credit Suisse kwam in opspraak toen aan het licht kwam dat een voormalige topbestuurder van de Zwitserse bank werd bespioneerd na diens overstap naar de Zwitserse concurrent UBS. Privédetectives schaduwden in opdracht van de bank de oud-topman van de divisie vermogensbeheer Iqbal Khan.

Khan vertrok afgelopen zomer bij Credit Suisse. Hij zou in conflict zijn gekomen met Thiam. Het financiële concern zou drie onderzoekers hebben ingehuurd om te onderzoeken of Khan bankiers wilde

Foto: AFP

Topman van Credit Suisse Tidjane Thiam.

weglocken bij zijn oude werkgever. De spionageopdracht kwam van de hand

van operationeel directeur Pierre-Olivier Bouée. Die nam vanwege de kwestie

eerder al ontslag. Hij zou op eigen houtje hebben gehandeld.

‘Politiek wil invloed bij benoeming baas centrale bank Italië’

ROME — Politici moeten meer zeggenschap krijgen over de benoeming van de baas van de centrale bank van Italië. Daarvoor pleit de regerende Vijfsterrenbeweging in een reactie op een reddingsplan voor Popolare di Bari.

De centrale bank bood de noodlijdende bank een levenslijn van maximaal 900 miljoen euro. Dat plan leidde tot kritiek op de effectiviteit van de toezichhoudende rol van de centrale bank. Ook omdat de centrale bank eerder toestond dat Popolare di Bari in 2014 een overname deed waar het uiteindelijk door in de problemen kwam. Opeenvolgende Italiaanse regeringen hebben sinds 2015, met steun van gezonde

banken, meer dan 20 miljard euro uitgegeven om te voorkomen dat banken omvallen. In veel gevallen beschuldigden politici de centrale bank van Italië van het niet tijdig genoeg identificeren van problemen.

In het huidige systeem valt de benoeming van de bankgouverneur onder de verantwoordelijkheid van de regering, de raad van bestuur van de centrale bank en de president van Italië. Het voorstel van de Vijfsterrenbeweging om de autonomie van de centrale bank bij benoemingen te beperken, kan verdere spanningen veroorzaken onder regerende partijen. Zij zijn ook al verdeeld over kwesties als migrantenrechten en concessies op autosnelwegen.

Volkswagen Golf weer de populairste tweedehandsauto

AMSTERDAM — De Volkswagen Golf was ook dit jaar weer de populairste tweedehandsauto van Nederland. De auto wisselde gemiddeld voor ruim 14.000 euro van eigenaar. Dat meldt de advertentiewebsite *AutoScout24* op basis van eigen cijfers.

Duitse merken domineren de toplijst. Op plek twee staat de Volkswagen Polo. Daarna volgen de Audi A3 en A4.

Ook in de rest van Europa zijn dit populaire modellen. In België, Duitsland en Italië staat de Volkswagen Golf ook op de eerste plaats.

De meeste modellen in de top-10 van 2019 stonden daar de afgelopen drie jaar ook al in. De Volkswagen Golf stond steeds op de eerste plek. De Audi A6 is binnengekomen op de tiende plaats en is daarmee de enige nieuwkomer.

De Audi A6 wisselde gemiddeld voor zo'n 27.000 euro van eigenaar en is daarmee het duurste model in de lijst van tien meestverkochte tweedehandsjes. De Opel Corsa was met 7000 euro het goedkoopst.

De meeste populaire modellen gaan voor bedragen tussen de 10.000 en 20.000 euro van de hand.

Nederlanders geven weer meer uit op zaterdag voor kerst

AMSTERDAM — Nederlanders geven weer flink uit in de aanloop naar Kerstmis. Afgelopen zaterdag gaven ze met hun bankpas 665 miljoen euro uit aan de kassa, bijna 170 miljoen meer dan op een gewone zaterdag en ook weer meer dan voorgaande jaren.

Dat blijkt uit betaalgegevens die zijn verstrekt door Betaalvereniging Nederland. Mensen trokken op de zaterdag voor kerst minder vaak de bankkaart in vergelijking met vorig jaar, maar gaven wel zo'n 70 miljoen euro meer uit. Om kwart over vier 's middags stonden de meeste mensen aan de kassa.

Er wordt deze hele week al meer uitgegeven dan gebruikelijk. Van zondag tot en met zaterdag gaven Nederlanders bijna 3 miljard euro uit, bijna 600 miljoen meer dan in een gewone week. Deze week werd er opvallend veel uitgegeven in Maastricht en Valkenburg. “Dat heeft waarschijnlijk te maken met de plaatselijke kerstmarkten en -feesten”, aldus Betaalvereniging Nederland. Ook online gaven mensen meer uit in de week voor kerst. Ze betaalden 1,6 miljard euro via iDEAL van zondag tot en met zaterdag, 350 miljoen meer dan gebruikelijk. Dat kan volgens Betaalvereniging Nederland ‘overwegend aan kerstaankopen worden toegeschreven’.

Haven Antwerpen groeit voor 7e jaar op rij

ANTWERPEN — De overslag van de haven van Antwerpen is voor het zevende jaar op rij gegroeid. De haven verwerkte dit jaar 238 miljoen ton goederen, 1,3 procent meer dan een jaar eerder. Er werden vooral meer containers van en naar de haven vervoerd, blijkt uit nieuwe cijfers.

Dit jaar stond in het teken van handelsconflicten, onder meer tussen de Verenigde Staten en China. Die ‘mondiale handelsperikelen’ drukten vooral de handel in goederen die per stuk worden verscheept, voornamelijk staal. De Antwerpse haven sloeg ruim 8 miljoen ton aan stukgoederen over, 18 procent minder dan een jaar geleden. Er ging ook

ruim 4 procent minder liquide bulk van en naar de haven. “Dat is voornamelijk te wijten aan economische groeivertragingen en schommelende oliepijzen”, licht het havenbedrijf toe. De containeroverslag nam juist met 6 procent toe. Ook sloeg de haven meer droge bulk (bijvoorbeeld ijzererts en granen) over. Antwerpen is de tweede havenstad van Europa, na Rotterdam, maar voor Hamburg en Amsterdam. De overslagcijfers van de haven van Rotterdam zijn nog niet bekend. In de eerste drie kwartalen groeiden beide havens ongeveer evenveel.

‘Lucratieve deal met Klesch Group’

WILLEMSTAD — Klesch Group heeft voor zestig jaar het recht van erfpacht van het overgrote deel van het Isla- en de Bullenbaai-terreinen gekregen. Ook is de opstal, oftewel de installaties, overgegaan op de nieuwe exploitant van de raffinaderij. Volgens Marcelino ‘Chonky’ de Lannoy, directeur van Refineria di Kòrsou (RdK) is er sprake van een ‘lucratieve’ deal voor Curaçao.

Zo vlak voor kerst is dit goed nieuws, aldus De Lannoy die gisteren namens RdK en dochtermaatschappij CRU het eerste contract met Klesch Group heeft getekend na instemming van de aandeelhouder (lees: regering). Om 11.00 uur zou de Staten, tijdens een seniorenconvent, door minister-president Eugene Rhuggenaath (PAR) en RdK hierover worden geïnformeerd. Er was echter geen quorum voor deze vergadering. Gistermiddag werd een vergadering met de Isla-vakbonden Apri en PWFC gehouden.

Het contract met Klesch markeert volgens De Lannoy het begin van een nieuw tijdperk. De opstal verandert van eigenaar onder de voorwaarde dat Klesch flink investeert in de installaties. De raffinaderij moet voldoen aan internationale standaarden en milieunor-

men. Daarnaast zal RdK en de landskas jaarlijks betalingen ontvangen voor het erfpachtcanon. De bedragen die hiermee gemoeid zijn, worden op een later tijdstip vrijgegeven. Deze deal verschilt wezenlijk met het contract dat RdK nu heeft met PdVSA. De Venezolaanse staatsmaatschappij huurde 34 jaar lang voor een vast bedrag per jaar de opstal, de terreinen en toegang tot de terreinen. RdK en het onderhandelings team PMO (Program Management Organization) hebben nu voor een ander type exploitatie gekozen. Zo zullen de terreinen die niet door PdVSA zijn gebruikt door RdK zelf worden ontwikkeld. De ongebruikte terreinen beslaan zo’n 200 hectare. Ook heeft RdK andere plannen voor de tanks en jetty bij Bullenbaai, waar PdVSA geen nut voor had. Het overheidsbedrijf

is van plan om andere partners te zoeken voor de exploitatie. Het contract garandeert het behoud van een duurzame petroleumindustrie op Curaçao. Zowel de toekomst van de raffinaderij als de overslagcapaciteit op Bullenbaai zijn gewaarborgd. “Deze deal is gelukt in een markt waar andere raffinaderij geen exploitant hebben gevonden”, aldus de RdK-directeur. Het contract dat RdK heeft gesloten is de eerste stap. Het is nu aan de vakbonden om met Klesch te gaan onderhandelen over de arbeidsvoorwaarden van de Isla-werknemers. Het is onbekend hoeveel arbeiders Klesch wil overnemen en tegen welke voorwaarden. Ook zal de regering overeenkomsten moeten sluiten voor onder andere fiscale voordelen. RdK verwacht dat in het tweede kwartaal van 2020 de overige twee overeenkomsten getekend zullen worden. In 2019 is het aandeel van de raffinaderij in de Curaçaose economie gezakt naar 5 procent van het bbp. Een voortzetting van de raffinage-activiteiten is volgens RdK een welkome boost voor de economie.

Hotel moet een belevenis zijn

Augustus 2020 aftrap masterplan Santa Martha

SANTA MARTHA — Het voormalige Coral Cliff en Sunset Waters Hotel te Santa Martha wordt na vijftien jaar leegstand weer ontwikkeld. Er komt een compleet nieuw hotel of, zoals de investeerders het noemen, ‘een nieuwe beleving’. De Amigoe sprak met projectontwikkelaar Phillip van Alstede en hoteleigenaar Will Vogels, onder meer over de filosofie achter het nieuwe concept en de planning van de werkzaamheden, die in totaal zo’n tien jaar belooft en een budget van 300 miljoen gulden kent.

door Xavora Ricardo-van der Biest

De familie Van Alstede vond het gebied interessant om te ontwikkelen. Samen met hoteleigenaar Vogels ontwikkelden ze het idee om het terrein om te toveren tot een nieuw en uniek toeristisch concept. Dit concept is mede ontstaan door de toenemende vraag naar ‘ervaringen’. Steeds meer bezoekers willen ook buitenactiviteiten. Daarnaast is er vraag naar plekken om van de natuur en de rust te genieten.

Van Alstede legt uit dat dit hotel een andere insteek zal hebben dan momenteel op Bándariba wordt aangeboden. Het hotel wil voorname-lijk een authentiek ‘outdoor-gevoel’ bieden. Zo wordt er de mogelijkheid geboden om een breed scala aan activiteiten in de nabijheid van het hotel te doen, zoals watersport, wandelen, mountainbiken, rotsbeklimmen, duiken en vissen. Maar ook zal er bij-

Foto: Phillip van Alstede

voorbeeld een spa dag met meditatiesessies worden aangeboden. Een voordeel voor de gasten is dat ze niet vanuit Bándariba naar Bándabou hoeven te komen als ze dat deel willen verkennen en de verschillende stranden willen bezoeken.

Planning

De ruïne van het voormalige Coral Cliff en Sunset Waters wordt momenteel gesloopt om plaats te maken voor het nieuwe complex. De eerste fase van de bouw start in 2020. Er staat tien jaar op de planning en de begroting is ongeveer 300 miljoen gulden. Het is de bedoeling dat er twee hotels komen, elk met minimaal 300 kamers beschikbaar voor zowel toeristen als voor de lokale bevolking. Naar alle waarschijnlijkheid zal het eerste

hotel ‘all-inclusive’ zijn. De bouw van het eerste hotel start in augustus 2020 en zal volgens de planning in 2023 klaar zijn. Vervolgens begint de bouw van een tweede hotel.

Van Alstede geeft aan dat bij het ontwerp van het masterplan rekening is gehouden met de geografie van het terrein. Kenmerkend is bijvoorbeeld het reliëf van de omgeving. Vanuit het hotel is er zicht op de baai en op de Christoffelberg. Alle kamers zullen zeezicht hebben.

Details

Er is tot in detail nagedacht over dit project. Zo worden er nu al, bij het Avila Beach Hotel, koralen gekweekt die te zijner tijd in de wateren te Santa Martha zullen worden geplaatst. Hoe het hotel gaat heten, is nog

niet bekend. Er wordt gedacht aan een naam waarin Santa Martha voorkomt.

Werkgelegenheid

Het hotel creëert heel wat werkgelegenheid, met name voor bewoners uit de omgeving en in het bijzonder voor het nabijgelegen dorpje Soto. Vogels is van mening dat 1000 kamers gemiddeld 1000 banen zal opleveren. Gezien de hoeveelheid beschikbare landbouwgrond in Soto en omgeving zal in de nabije toekomst gekoken worden welke lokale landbouwers in Bándabou groente en fruit kunnen produceren en leveren aan het hotel. Lokale vissers krijgen een afzetmarkt voor hun versgevangen vis. Dit zal een economische boost zijn voor de economie op Curaçao maar ook een impuls geven aan Bándabou, aldus de investeerders.

Ontwerpen gevraagd voor hoofdkantoor Aquallectra

WILLEMSTAD — Aquallectra houdt een openbare aanbesteding voor het ontwerp van het nieuwe hoofdkantoor in de wijk Gaito. Architecten kunnen tot en met 24 januari hun inzending insturen. Dat maakt het overheidsbedrijf bekend.

Het centraal kantoor wordt gerealiseerd tussen Kaya Dominico F. ‘Don’ Martina en de Schouwburgweg. Het is de verwachting dat het hoofde- bouw in 2023 wordt opgeleverd. Geïnteresseerde architectenbureaus kunnen vanaf 27 december op de website

van het nutsbedrijf de regels van de aanbesteding vinden. Aquallectra zal vanuit de inzendingen die aan alle vereisten voldoen, een keuze maken voor het architectenbureau dat het moderne hoofdkantoor zal ontwerpen. Het ontwerp en de bouw moeten ge-

baseerd zijn op het principe van duurzaamheid. Het overheidsbedrijf zal gelijktijdig met andere bedrijven in die wijkzone een project opzetten om dat gebied te ontwikkelen voor gerelateerde bedrijfsactiviteiten.

De handleiding voor de aanbesteding is vanaf vrijdag beschikbaar op www.aquallectra.com/en/public-tender. Uiterlijk 24 januari 16.00 uur moeten alle documenten binnen zijn.

Kaya Kaya ontsluit verborgen parels

WILLEMSTAD — Behalve (amateur)fotografieclubs kwam afgelopen zaterdag ook heel kunst- en cultuurminnend Curaçao naar de minder bekende straten van Ser’i Otrobanda voor het bruisende Kaya Kaya straatfestival.

De vierde, ‘Boi Brug’, editie stond bol van muziek, kunst, snuisterijen en smakelijke versnaperingen. Dit keer concentreerde het straatfestival zich in de Van Lennepstraat, Quintastraat, Hoogstraat, Curaçaostraat en het braakliggende terrein onder de Julianabrug. Terwijl de bezoekers van podium naar podium slenterden, konden ze zich vergapen aan de muurschilderingen die speciaal voor deze editie werden gemaakt.

Onder de brug zweepten di-

verse dj’s, waaronder DJ Cash en Mitch Devtiq, het publiek op naar ongekende hoogtes. Het podium bij Keizershof bracht jong en ervaren talent bijeen. De jonge, energieke band The Kick speelde covers en eigen nummers. Little Garden, de lokale band die eind jaren negentig een sterrenstatus had, hield een reünie en Komper sloot het festival zinderend af met tambú en tumba. Voor het eerst werd er een kleine bijdrage voor de entree gevraagd. Volgens organisatoren Clayton Lasten, Kurt Schoop en Raygen Zuiverloot is de toegangsprijs zo laag mogelijk gehouden om de kosten te kunnen dekken. Hiermee dragen bezoekers bij aan een stukje ontwikkeling van de binnenstad en aan een heel mooi feest dat zich heeft ontwikkeld tot een ‘community building tool’.

Foto: Ken Wong

Twee werknemers ontslagen

300.000 gulden verduisterd bij Seaquarium

WILLEMSTAD — Eind september zijn twee kassières, die beiden al jaren bij het Curaçao Seaquarium werkzaam waren, op staande voet ontslagen nadat ze op heterdaad werden betrapt op het wegnemen van geld uit de kassa’s. Tegen hen is aangifte gedaan. De fraude over de jaren wordt geschat op circa 300.000 gulden.

Als gevolg van die ontdekking werd door het bedrijf nader onderzoek ingesteld en werd aan

de hand van camerabeelden vastgesteld dat de diefstallen al heel lang gaande waren. Er was moge-

lijk een derde persoon bij de diefstal betrokken, maar bewijs daarvoor ontbreekt.

De twee vrouwen bleken het geld uit de kassa’s te kunnen stelen door in het kassasysteem dagelijks ten onrechte restituties in te voeren waardoor het ontbreken

van geld en de diefstallen onopgemerkt bleven. Bovendien nam het tweetal kennelijk op regelmatige basis grote aantallen polsbandjes, die als toegangsbewijs tot het Seaquarium gelden, weg en werd ontdekt dat ze daarnaast ook nog eens zelf valse polsbandjes lieten vervaardigen.

Uit camerabeelden bleek dat de diefstal en fraude ten minste vanaf januari 2017 hadden plaatsgevonden, maar op grond van berekeningen door de ‘financial controller’ kon echter ook geconcludeerd worden dat het tweetal al zeker een jaar of vier hun slag aan het slaan was. De schade door de diefstal en fraude,

waarvan aangifte werd gedaan bij de politie, wordt door de directie van Seaquarium geraamd op bijna drie ton. In een reactie aan de Amigoe zegt de directie ‘teleurgesteld te zijn over het gebeurd’.

Verder wilde men bij Seaquarium geen verdere informatie en/of commentaar geven.

Culinary Team Bonaire verlaagt lat niet

‘Het wordt weer zwaar, dus we moeten ons goed voorbereiden’

KRALENDIJK — Het team is nog niet compleet, maar ondanks dat is de doelstelling duidelijk voor het Culinary Team van Bonaire: de behaalde titels moeten met succes verdedigd gaan worden in Miami. De voorbereiding op de Caribische kookwedstrijd is zondag van start gegaan.

door **Robert Pastoor**

De Caribische keuken presenteert zich tijdens een jaarlijkse culinaire wedstrijd in Miami. Afgelopen jaar wist Bonaire maar liefst negen prijzen in de wacht te slepen, Bonairiaanse deelname was nog nooit zo succesvol. De teamsamenstelling van volgend jaar is nog altijd niet rond. Het zorgt nog niet voor zenuwen bij betrokkenen. “Ondanks het succes is het toch lastig om mensen aan boord

te krijgen”, zegt Isidoor van Riemsdijk. Hij is docent aan de koksopleiding van onder meer het mbo en is al jarenlang betrokken bij het Culinary Team. “De koks weten ook wat deelname aan het team betekent: je bent een halfjaar lang je vrije zondag kwijt. Deelname is vrijwillig, maar niet vrijblijvend.” Zelfstandig horecaondernemer en cheffkok Dhanesh de Kok beaamt dat. “We kunnen de lat niet lager leggen om op die manier meer aanmeldingen binnen te

krijgen. Je wil gewoon de besten in je team hebben. Het moet een eer zijn om mee te doen”, zegt hij in alle ernst. Teamleden moeten werkzaam zijn in de horeca, dat schrijven de wedstrijdregels voor. Fanatieke thuiskoks kunnen dus niet meedoen. De Kok schuift een plekje op in de pikorde binnen het team. Hij neemt de coachingsrol over van Floris van Loo. Van Loo staat aan de wieg van het huidige succes, maar zal binnen het team een stapje terugdoen. Alhoewel hij nog wel zeer nauw betrokken blijft bij het geheel. “Wij willen een breder platform creëren qua culinariteit; iets wat meer behelst dan alleen het team, maar eilandbreed is. We

willen meerdere projecten op gaan zetten en daardoor heeft Floris wat minder tijd voor het coachen”, zegt zijn opvolger. De nieuwe hoofdcoach heeft een culinaire stijl die zowel innovatief als traditioneel is, en voorzien van Europese invloeden. “Maar ik laat het team natuurlijk geen ganzenlever met truffelsaus maken, dat kan niet. Het blijft een Caribische competitie.”

Spannend zullen de patisserie- en varkensvleescompetitie worden. Bonaire gooide hoge ogen met de patisseriecreatie. Er werd een taart afgeleverd en dat was nog nooit gebeurd. “Niemand had dat ooit gedaan. De verbazing was vorig jaar dan ook groot”, zegt

Van Riemsdijk. “Maar we kunnen nu niet weer een taart maken, die nieuwigheid is er nu af.” De varkensvleescreatie ging daarentegen minder voorspoedig dan gehoopt. Het was voor het eerst dat er een speciale competitie was voor dat stuk vlees. “We hebben toen getraind met buikspek en tijdens de wedstrijd moest er iets gemaakt worden van een compleet varken. Nou, succes”, zegt De Kok lachend. “We hadden ons toen ook niet voldoende voorbereid”, vult Van Riemsdijk in alle eerlijkheid aan. “We hebben toen onwijs ons best gedaan tijdens de wedstrijd, maar we gaan nu nog harder trainen.” Trainen is het sleutelwoord voor de deelnemers. Een halfjaar lang,

elke zondag. Hoofdcoach De Kok wil de zaken niet aan het toeval overlaten. “Wij willen Bonaire nog meer op de culinaire kaart zetten. De kok die meedeed aan de varkensvleescompetitie heeft al een speciale barbecue gekocht om te oefenen. Deelname wordt op een gegeven moment een leefstijl.”

De beide betrokkenen laten echter niks los over de gerechten die volgend jaar gemaakt gaan worden. “Daar kunnen we niks over zeggen”, zegt Van Riemsdijk, terwijl De Kok gelijktijdig beaamt dat de nieuwe gerechten geheim moeten blijven. “We kunnen daar echt niks over zeggen. Daar zit een slot op.”

Kerststemming zit er op Bonaire goed in

KRALENDIJK — Bonaire krijgt natuurlijk geen witte kerst, maar stevent wel af op een natte kerst. Het weer is de afgelopen weken net iets minder tropisch dan de idylle voorschrijft. De diepblauwe en met kleine wolkenplukjes versierde lucht die de ABC-eilanden kenmerkt, maakte plaats voor een soms onheilspellend wolkendek waaruit met regelmaat een plensbui viel. Fijn voor de tuin, maar net iets minder voor inwoners en toeristen die zich misschien een andere voorstelling hadden gemaakt van de kerstviering. Het mocht het steevast grote enthousiasme voor de kerst niet drukken, waarbij mutsen, oortjes en Rudolf-neuzen niet ontbraken. Het blijft licht ontroerend om te zien dat ook op een lieflijk rotsje in de Cariben het beeld van kerst onveranderd blijft en gepaard gaat met rendieren, sneeuwpoppen en lijvige kerstmannen in een dik pak.

Tina Woodley

Wereldkampioen en -recordhouder ziet potentie in Bonaire

KRALENDIJK — Het draait om herkomst en cultuur of: als je niet weet waar je vandaan komt kun je ook niet weten waar je naartoe gaat. Tina Woodley is een restaurateur op Bonaire met heel eigen opvattingen. Het stempel uniek zou haar ernstig tekortdoen. Woodley kijkt op een holistische manier naar de wereld om haar heen, denkt na en vormt een mening. Dat zij die vervolgens ook nog eens verkondigt, wordt soms niet door iedereen evenveel gewaardeerd.

door onze correspondent **Wim Romeijn**

Eigenlijk had ze filosofie willen studeren maar omstandigheden, zo niet het toeval, bepaalden een heel ander lot. En zo kwam het dat deze jongedame uit St. Eustatius, telg uit een uitzonderlijk talrijk geslacht, de sport verkoos boven de ivoeren toren waarin denkers en andere academici zich afzonderen. Want dat is nu net niet wat Woodley nastreeft: zij wil zowel horen als gehoord worden. En dat lukt aardig. In de sport maakte zij al snel kennis met succes, en in haar gezinsleven schuurde zij aan tegen faam en rebellie. In

1972 huwde Woodley Peter van Duyn, de jongere broer van de Amsterdamse provo en kabouter Roel die in de jaren zeventig van de vorige eeuw de anarchistische revolutie predikte. Na een flink deel van de wereld te hebben verkend met Peter, streek het echtpaar neer op Bonaire in de hoop er enige rust te vinden. Hier begon Woodley, inmiddels een jonge moeder van 22, met gewichtheffen. Een tournament in de Verenigde Staten volgde waar Woodley zowaar een zilveren plak bemachtigde. Dat smaakte naar meer.

Maar enkele jaren later, terug in Europees Nederland,

kreeg zij van haar coach te horen dat 28 toch echt te oud was voor een carrière als topsporter. Dat had-ie beter niet kunnen zeggen want Woodley laat zich niets voorschrijven en door niemand de les lezen. Naast gewichtheffen, waarin de Stataanse vrouwen hielp een rol te veroveren, begon Woodley nu ook te werken aan een perfecte sculptuur. In bodybuilding bleek Woodley uit te blinken waarbij zij de ene na de andere prijs in de wacht sleepte. Tegen 1984 had ze met gewichtheffen in de klasse van 60 kilo lichaamsgewicht alle prijzen gewonnen die er te verdelen waren. In 1987 vestigde zij in het Amerikaanse Santa Monica een nieuw wereldrecord door 187 kilo van de grond te hijsen. Een sportvrouw van allure, en met de bijpassende ambitie, bereikte Woodley de apex die zij vervolgens gebruikte om als zakenvrouw verder te gaan. Dat bracht

haar onder meer naar Oostenrijk, en later ook naar Duitsland, waar zij fitnessstudio's opzette en tot een succes maakte. “De Cariben bleven toch aan mij trekken en het was op een gegeven moment gewoon tijd om terug te keren”, aldus Woodley die sinds 2009 weer op Bonaire woont en dat doet met een flinke dosis optimisme en doorzettingsvermogen die toch ook een lichte teleurstelling niet helemaal kunnen verbergen. “Ik had zo graag een voorbeeld willen zijn voor onze jeugd. Er valt zoveel te bereiken in het leven wanneer je er je zinnen op zet. En kinderen hebben lokale helden nodig, mensen in hun directe omgeving die kunnen laten zien hoe je de top dichterbij kunt brengen. Verre helden inspireren niet. Gelukkig zijn er genoeg mensen op dit eiland die het ook ‘gemaakt’ hebben of op de goede weg zijn. Maar helaas komt dat veelal niet goed uit de verf waar

bij het soms lijkt alsof ons eigen model niet voldoende schittert.” Woodley wil haar omgeving bewust laten worden van haar eigen rijkdom, diversiteit en – misschien wel het allerbelangrijkste – capaciteit. Op Bonaire geeft Woodley één-op-ééntrainingen en stampte zij het eerste echt vegetarische restaurant van het eiland uit de grond. Dat deed zij ook met de Go Green Health Store, waaruit het gelijknamige restaurant voortkwam, en een ‘farmers market’ waar kunukero's hun oogst kunnen slijten. De markt vindt nog steeds plaats op de eerste zaterdag van de maand maar Woodley heeft de organisatie inmiddels aan anderen overgedragen. Wel blijft Woodley een katalysator van allerlei initiatieven. Stilzitten past niet goed bij haar. Inmiddels is haar vierde boek verschenen en beschikbaar op het eiland: een vegetarisch kookboek met daarin een keur aan bijzondere gerech-

ten die zijn ontstaan in het Go Green restaurant. Woodley blijft er nuchter onder hoewel zij evenzo blijft borrelen van energie. De voornemens voor 2020 houdt zij

nog even voor zich maar er rest geen twijfel dat Woodley opnieuw zal verrassen. Deze vrouw weet van geen ophouden – en dat is maar goed ook.

**Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com**

Bon Pasco • Zelig Kerst • Feliz
Navidad • Merry Christmas

2020

Happy New Year • Bon Año •
Gelukkig Nieuwjaar • Prospero Año Nuevo

ROBERTSON
FIRE PROTECTION NV
L.G. Smith Blvd 150 (Certified Mega Mart) • Oranjestad
Tel. 588 1918 / Fax 583 4636
www.arubafireprotection.com

Staten van Aruba
wenst de gehele
bevolking
van Aruba
*Prettige
Kerstdagen*

*Wenst u een
Zelig Kerstfeest
en een
Gelukkig Nieuwjaar.*

FCCA

**F
E
L
I
Z**

**P
A
S
C
O**

ARUGAS
ARUBA GAS SUPPLY

*De Arubaanse
gemeenschap in het
algemeen en onze
werknemers en hun gezinnen
in het bijzonder wensen wij*

**Prettige
Kerstdagen**

We wish you a
**MERRY
CHRISTMAS**
and a creative
2020

LET US MAKE PROGRESS BY
IMPLEMENTING IDEAS.

Curaçao | Aruba | Bonaire | St. Maarten

BANCO DI CARIBE

Feliz Pasco

LOTTO

LOTTO
Cambiando vida...

f t y i

www.lottoaruba.com

AHATA

Aruba Hotel & Tourism Association
ta desea tur su miembronan,
trahadornan di e industria di turismo
y henter Pueblo di Aruba un

Bon Pasco y Feliz Aña nobo!

THE GREATEST GIFT ANYONE CAN GIVE
IS THE GIFT OF LIFE!

DANKI NA TUR NOS FIEL SUPERHEROES CU DURANTE 2019
A CONTRIBUI NA E BUNITA GESTO DI SALBA BIDA!
FELIZ PASCO Y PROSPERO AÑA 2020!

STICHTING BLOEDBANK ARUBA

Want to become a blood donor?
It's a great day to start.

Stichting Bloedbank Aruba
Dr. Horacio E. Oduber Boulevard #1
T. 587 0002
www.bloedbankaruba.aw |

**Bon Pasco y Prospero
Aña nobo!**

Federacion
di Trahadornan
di Aruba

IFTA

den union tin forsa!

UN BON PASCO YENA CU AMOR Y BENDICION
Dangui Oduber y famia

**F
E
L
I
Z

P
A
S
C
O**

*Bon Pasco
y Prospero 2020!*

*Zelig Kerst
en Gelukkig Nieuwjaar!*

*Feliz Navidad
y Próspero Año Nuevo!*

Merry Christmas and Happy New Year!

from: **C O R E**

*Bon Pasco
y
Un Feliz Aña Nobo
2020*

Chris Romero
MINISTER DI TRANSPORTE,
COMUNICACION Y SECTOR PRIMARIO

Winnaars oudste loterij
snel bekend in Spanje

De hoofdprijs in de oudste loterij ter wereld, de Spaanse Nationale Kerstloterij of 'El Gordo' (de Dikke) is zondag relatief snel na het begin van de traditionele trekkingsceremonie gevallen. Het serienummer voor de winnende prijsloten was tijdens de uren durende ceremonie in het koninklijke theater in Madrid al na twintig minuten bekend. Het nummer is 26590 en dat is voor de hoofdprijs, 'El Gordo'. Het gaat in die hoofdprijs om 4 miljoen euro per lot uit de serie en dat bedrag wordt 170 keer uitgekeerd, omdat er 170 loten van de serie verkocht zijn. De loten zijn 200 euro per stuk en daarom worden ze

meestal groepsgewijs aangeschaft door een vereniging, door collega's, door een wijk, dorp of club. Dit jaar zijn er veel winnaars in het Catalaanse Salou en in het westelijke Salamanca, meldden Spaanse media. Naar het loterijkantoor in Salou moet de staatsonderneming Loterijen en Weddenschappen van de Staat het meeste geld, 320 miljoen euro, voor winnaars sturen. De loterij is in 1812 van start gegaan en razend populair. Meer dan driekwart van de Spanjaarden doet mee. Dit jaar is er aan de kerstloten ongeveer 2,9 miljard euro uitgegeven, 3 procent meer dan in 2018.

Sprinkhanenplaag in
Hoorn van Afrika

De Hoorn van Afrika, vooral Somalië, wordt geteisterd door een sprinkhanenplaag die als de schadelijkste in zeker zeventig jaar wordt gezien. De plaag veroorzaakt ernstige voedseltekorten. Zeker 70.000 hectares landbouwgrond zijn al door de insecten kaalgevreten in

Somalië en over de grens in Ethiopië. Somalische boeren hebben de regering in Mogadishu en de internationale gemeenschap om hulp gevraagd in de strijd tegen de sprinkhaan. Velen zijn hun gewassen kwijt en hebben daarom niet alleen geen eten meer, maar ook geen enkel zicht op inkomen. In sommige plaatsen wordt de sprinkhaan inmiddels als voedsel ontdekt. Plaatselijke islamitische geestelijken hebben de sprinkhaan als rein bestempeld, waarmee een beletsel de sprinkhaan te eten wordt weggenomen.

Foto: Shutterstock

Diesel uit gezonken schip
bedreigt Galapagoseilanden

Weglekkende diesel uit een gezonken schip bij de Galapagoseilanden, die vallen onder Ecuador, bedreigt de eilanden die de status van wereldduurbestemming hebben. De Ecuadoraanse milieuminister Raúl Ledesma Huerta liet via Twitter weten dat de regering maatregelen heeft genomen om de milieuschade te verminderen en het probleem in te dammen. Het nationale park van Galapagoseilanden liet weten dat er beschermende barrières worden aangebracht en

olie-absorberende middelen worden ingezet. Het schip zou ongeveer 2500 liter diesel aan boord hebben. De boot zonk zaterdag bij een kleine pier voor het eiland San Cristóbal nadat tijdens het laden van een container een kraan brak en terecht kwam op het schip. De bemanning kon zich redden door in het water te springen, één van hen raakte gewond. De Galapagoseilanden staan vanwege hun bijzondere flora en fauna sinds 1978 op de wereldduurbestemminglijst van Unesco.

Foto: Shutterstock

Geen kerstviering in Notre-Dame sinds 200 jaar

Dit jaar is er voor het eerst in ruim tweehonderd jaar geen kerstviering in de we-

reldberoemde kathedraal Notre-Dame in Parijs. Dat komt door de opruim- en

herstelwerkzaamheden die momenteel worden verricht na de brand die daar in

Foto: AFP

april uitbrak. Er is wel een speciale nachtmis tijdens Kerstmis, maar die wordt gehouden in de nabijgelegen kerk Saint-Germain l'Auxerrois. De Notre-Dame was twee eeuwen lang ieder jaar open tijdens kerst, zelf tijdens beide wereldoorlogen. Alleen tijdens de Franse Revolutie aan het eind van de achttiende eeuw was de gotische kathedraal eens dicht tijdens Kerstmis. In april werd een groot deel van de Notre-Dame verwoest door een grote brand die vermoedelijk ontstond door werkzaamheden. Door de vlammen smolt het lood uit het dak in de toren. Nog steeds is er instortingsgevaar. Volgens het Franse ministerie van Cultuur is er ruim een miljard euro beschikbaar om de iconische kathedraal in oude glorie te herstellen.

Mensen

Duistere Banksy duikt op in Bethlehem

Foto: AFP

Aan de vooravond van Kerstmis heeft graffitikunstenaar Banksy zijn eigen visie op de geboorte van Jezus onthuld in Bethlehem, op de door Israël bezette Westelijke Jordaanoever. Op het eerste gezicht gaat het om een traditioneel kersttafereel: Maria, Jozef, het Christuskind in de kribbe, de os en de ezel. Maar de achtergrond bestaat uit een betonnen muur met een gapend gat in de vorm van een ster, alsof er een mortiergranaat is ingeslagen. De installatie heet 'Scar of Bethlehem' (litteken van Bethlehem), een woordspe-

ling op 'Star of Bethlehem'. Dat was de ster die volgens de Bijbel de drie wijzen uit het oosten leidde naar de stal waar Jezus was geboren. Banksy heeft het werk geïnstalleerd in zijn Walled-Off Hotel, waarvan alle kamers uitkijken op de omstreken grensmuur die Israël om het bezette Palestijnse gebied heen heeft gebouwd. Wie Banksy is, is nog altijd een raadsel. Zijn werk is bekend om de felle maatschappijkritiek die eruit spreekt. Geregeld duiken zijn kunstuitingen op, op plaatsen waar iets aan de hand is, meestal in de vorm van een muurschildering.

Minder hotelboekingen Venetië na wateroverlast

Foto: Shutterstock

Het aantal hotelboekingen in de Italiaanse stad Venetië is in een vrije val geraakt na de overstromingen in november, meldt *The Guardian*. Met dat nieuws komt de Venetiaanse vereniging van hoteleigenaren naar buiten. Sinds de wateroverlast door noodweer is het

aantal boekingen met ongeveer 45 procent gedaald. Niet alleen hotelovernachtingen zijn gecancelled. "We hebben daarnaast ook grote evenementen en conferenties moeten afblazen", zegt Vittorio Bonacini van de hotelvereniging. Onder meer het wereld-

beroemde San Marcoplein liep in november onder water. Op 12 november bereikte de waterstand in Venetië het hoogtepunt. Toen kwam het water tot 1,87 meter hoogte. Voor de Italiaanse stad waren de overstromingen de hevigste in decennia. Dit jaar bezochten circa 30 miljoen toeristen Venetië. Ongeveer 20 miljoen van hen bleven niet langer dan een dag.

Wereldrecord: Kerstboom van 5038 jeneverflessen

Stapelaars hebben in de Noord-Duitse stad Bendorf een kerstboom gemaakt van 5038 jeneverflessen. Dat is volgens het Duits record-instituut (RID) nergens ter wereld eerder gepresteerd. Chef-controleur Olaf Kuchenbecker bevestigde gisteren dat hij in zijn databank noch op internet een grotere glazen piramide heeft kunnen vinden in deze categorie. Het bouwwerk telt twintig etages, is 6,5 meter hoog en vier meter in doorsnee. De piek wordt gevormd door een lege magnum van 3 liter. De vriendengroep die de bijzondere kerstboom optrok en met groene en rode lampjes versierde, benadrukte de benodigde flessen niet persoonlijk te hebben leeggedronken.

Het materiaal is verzameld bij cafés en feesttenten in de regio. Het was de bedoeling de doorzichtige nordmann op 29 december naar de glasbak te brengen, maar dat plan is door het succes veranderd. De recordboom wordt nu na de jaarwisseling geveild voor een goed doel. In Duitsland is het populair om de kerstgedachte op deze wijze uit te dragen. In Nordheim am Main was vorig jaar een groene dennenboom te bewonderen van 1099 bolle wijnflessen, afgemaakt met een groot formaat sektfles. Onlangs meldde het RID in Gera een 17,88 meter hoge dennenboom van welgeteld 2704 drankkratten, in kruisvorm.

Franse modeontwerper Ungaro overleden

Foto: AFP

De Franse modeontwerper Emanuel Ungaro is op 86-jarige leeftijd in Parijs overleden. Ungaro werd als zoon van een voor fascistische gevlucht Italiaans echtpaar in 1933 in Aix-en-Provence geboren. Zijn vader was kleermaker. In 1956 trok Ungaro naar Parijs waar hij in 1965

zijn modehuis vestigde. Het werd wereldberoemd met modeartikelen en vanaf de jaren tachtig ook parfums. Vijftien jaar geleden verkocht Ungaro zijn modehuis om met pensioen te gaan. Het merk Ungaro raakte daarna in de problemen. Ungaro laat een vrouw en een dochter na.

Nederlanders internetten steeds meer met de smartphone

Smartphone-bezitters in Nederland gebruiken meer en meer data bij het internetten. In de eerste helft van dit jaar verbruikten ze 18 procent meer data dan een jaar eerder. Het gemiddelde verbruik bedraagt nu 3 gigabyte. Dat meldt de Autoriteit Consument & Markt (ACM) in een nieuw rapport. Aan de andere kant blijft vaste telefonie aan populariteit verliezen. Zowel de omzet als het aantal belminuten neemt al langere tijd

af en die trend zet door. Mensen sluiten steeds vaker een mobiel abonnement af in een bundel, waar bijvoorbeeld ook een televisieabonnement in zit. Ook zien de onderzoekers dat het aantal glasvezelaansluitingen verder is toegenomen tot ruim 1,3 miljoen. KPN en VodafoneZiggo blijven de grootste aanbieders van breedbandinternet. Zij hebben elk 40 tot 45 procent van de markt in handen.

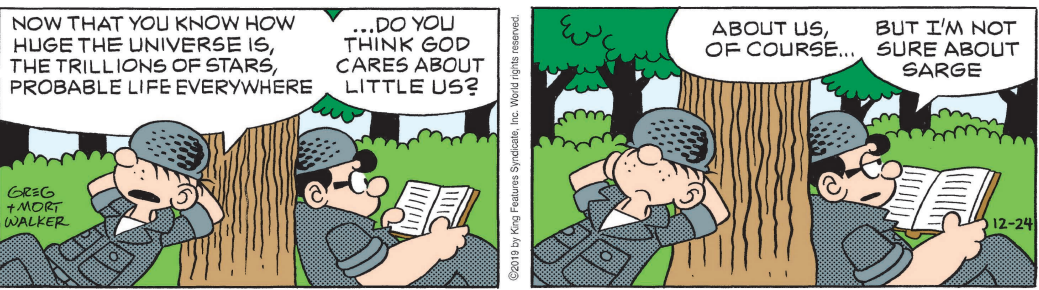
Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Het 1e elftal is soms ver weg voor talenten van Ajax

AMSTERDAM — In het laatste duel van een slopend kalenderjaar richtte Ajax het vizier, min of meer noodgedwongen door de vele blessures, op de toekomst. Met Ryan Gravenberch, Jurgen Ekkelenkamp en Lassina Traoré voor het eerst in de basisformatie werd het zwakke ADO Den Haag naar een zware nederlaag gespeeld (6-1).

Leuk voor de drie debuterende tieners was dat ze scoorden. De zeventienjarige Gravenberch belandde met zijn treffer zelfs in de top tien van jongste doelpuntenmakers ooit bij Ajax, die nog steeds wordt aangevoerd door Clarence Seedorf. Zijn leeftijdsgeenoot Hansen mocht ook nog invallen, maar trof geen doel.

Gravenberch was even uit beeld bij het eerste elftal, nadat hij vorig jaar op zestienjarige leeftijd tegen PSV mocht invallen. Ekkelenkamp kennen we vooral van de manier waarop hij het afgelopen seizoen Cristiano Ronaldo in een houdgreep nam tijdens het thuisduel met Juventus in de Champions League. “Het is niet erg om geduld te hebben”, zei Gravenberch. “Ik moet me gewoon zoveel mogelijk laten zien bij Jong Ajax en hopen op een kans, zoals nu als er veel blessures zijn.” “Het is niet makkelijk om

Ryan Gravenberch (m) zondag in actie tegen ADO Den Haag.

veel in het eerste elftal van Ajax te spelen”, merkt Ekkelenkamp. “Het niveau is omhoog gegaan de laatste jaren. Ik merk dat op trainingen. Met dank aan jongens als Tadic en Blind is mijn handelingssnelheid verbeterd. Ik ben blij dat ik nu een kans heb gekregen. Maar straks als iedereen weer fit is, dan wordt mijn situatie weer anders. Dat is ook logisch.” Voor Gravenberch en Ekkelenkamp is het lastig concurreren met Hakim Ziyech, Donny van de Beek, Quincy

Promes of Lisandro Martínez. Goed spelen tegen een zwak ADO is anders dan schitteren tegen Real Madrid of Juventus in de Champions League. Erik ten Hag is wel tevreden over de manier waarop veel talenten zich bij Ajax ontwikkelen. De trainer zag de pas zestienjarige Naci Ünüvar vrijdag nog scoren voor Jong Ajax in de eerste divisie.

“Onze talenten trekken zich op aan de oudere spelers, zoals dat hoort bij Ajax”, zei de coach die verwacht dat er

ook na dit seizoen weer dragende spelers zullen vertrekken. “Ajax is geen club als Barcelona, Real Madrid of Bayern München, waar de beste spelers lang blijven. Wij halen goede voetballers binnen maar geven ook talenten een kans. Als je beste spelers steeds vertrekken, dan is het lastiger om structureel in de Europese top te spelen. Maar met een finale van de Europa League en een halve finale in de Champions League heeft Ajax laten zien dat er veel mogelijk is.”

Trainer Ancelotti wil Everton weer echt laten meetellen

LIVERPOOL — Carlo Ancelotti wil Everton, waar Marcel Brands technisch directeur is, weer laten meedoen om de bovenste plekken in de Premier League. Dat zei de Italiaanse trainer bij zijn presentatie bij de tweede club van Liverpool. Everton heeft negentien punten en staat vier punten boven de degradatiestreep.

“De club wil competitief zijn in de Premier League en voor mij is dat genoeg”, zei de zestigjarige Ancelotti. “Ook het feit dat er een nieuw stadion gebouwd gaat worden, geeft aan dat de club ambitieus is. Dat

trok mij aan.” Ancelotti zat zaterdag op de tribune toen Everton het thuis opnam tegen Arsenal. Het werd 0-0. “Ik heb mijn ideeën over dit team en deze selectie. Ik ga mijn best doen om het team beter te maken, de club

weer mee te laten doen en de fans tevreden te maken. Het zal morgen niet meteen beter gaan. We moeten geduldig zijn, maar ik ben er zeker van dat we snel zullen verbeteren.”

Ancelotti werkte van 2009 tot 2011 ook in Engeland, destijds bij Chelsea. Daarna had hij de grote clubs Paris Saint-Germain, Real Madrid, Bayern München en Napoli onder zijn hoede.

Guardiola wil bij City blijven

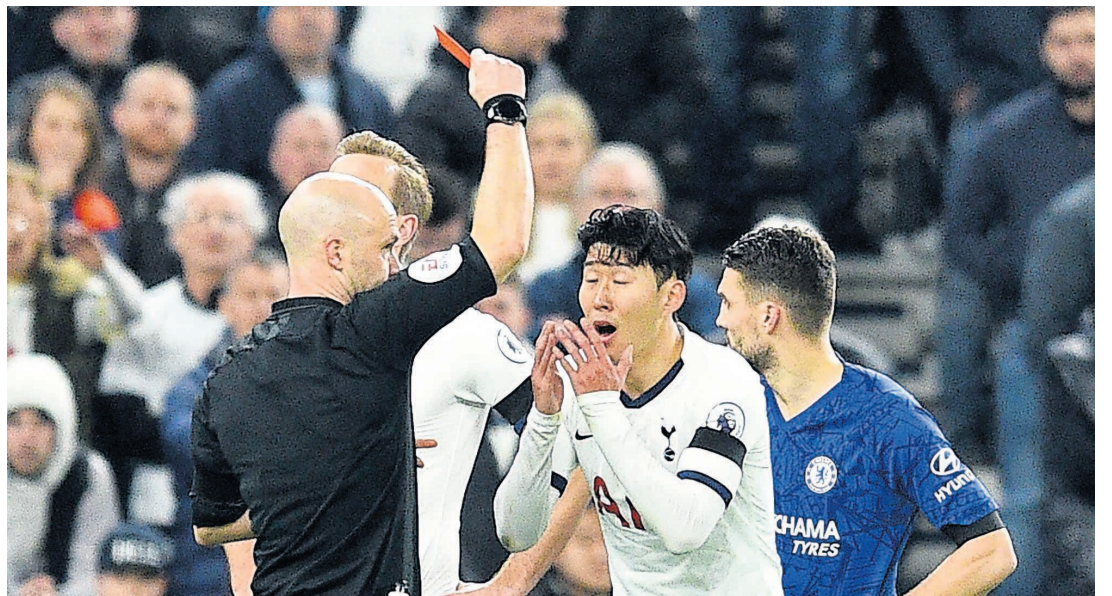
MANCHESTER — Als het aan Pep Guardiola ligt, is hij ook volgend seizoen trainer van Manchester City. De 48-jarige Guardiola is bezig aan zijn vierde seizoen bij City en hij was als trainer nooit langer dan vier jaar werkzaam bij een club.

“Ik voel me ongelooflijk goed hier. Maar ik moet maar zien of ik een nieuw contract verdien”, aldus Guardiola. “Het niveau is heel erg omhooggegaan, net als de verwachtingen. We moeten zien of we daarmee

kunnen omgaan. Het is niet alleen aan mij. Nu hebben we wat tijd voor de familie en daarna gaan we ons voorbereiden op het duel met de Wolves. We hebben nog de tijd om erover na te denken.”

Guardiola was van 2008 tot 2012 trainer van FC Barcelona en vervolgens drie seizoenen bij Bayern München. In 2016 trad hij in dienst bij City, waar hij twee keer de landstitel veroverde en één keer de FA Cup. City is dit seizoen een van de kanshebbers voor het winnen van de Champions League. Vorig seizoen was Tottenham Hotspur in de kwartfinales over twee duels te sterk.

Tottenham is Koreaan Son 3 duels kwijt wegens natrappen

LONDEN — Aanvaller Son Heung-min van Tottenham Hotspur is voor drie duels geschorst wegens natrappen. De club meldde de straf gisteren zelf, één dag na de misdraging van Son in het duel tegen Chelsea. Son kreeg rood op aanwijzing van de VAR, die had gezien dat de Zuid-Koreaanse international tegenstander Antonio Rüdiger had nagetrapt. Rüdiger was daarna het mikpunt van racistische uitingen door de fans van de Spurs. Chelsea won het duel met 2-0. Voor Son was het al de tweede keer dat hij dit seizoen van het veld werd gestuurd. In het duel met Everton begin november maakte hij van achteren een tackle op de Portugees André Gomes, die daarbij op ongelukkige wijze zijn enkel brak. De rode kaart van Son werd na een protest van de Spurs geseponeerd omdat er ook volgens de bond geen opzet in het spel was. Son mist nu de duels met Brighton & Hove Albion, Norwich en Southampton.

Veldrijder Aerts breekt rib in Namense moddercross

BRUSSEL — Het is onzeker of de Belgische veldrijder Toon Aerts op tweede kerstdag van start gaat in de wereldbekercross van Heusden-Zolder. De Belgische kampioen blijkt in de veldrit van Namen, verreden onder erbarmelijke omstandigheden, een rib te hebben gebroken. Dat meldt zijn ploeg Telenet-Baloise.

Aerts vocht zondag in de wereldbekercross van Namen een boeiend gevecht uit met Mathieu van der Poel. In de laatste ronde kwam de Belg ten val, waarbij hij tegen een paaltje belandde. Aerts bereikte nog als tweede de finish. Na onderzoek door de teamdokter werd besloten maandag foto's te laten maken van het gekwetste lichaam. Op de foto's werd een breuk in een van de linkerribben geconstateerd, meldt de ploeg. “Aerts ondergaat nu verdere onderzoeken om te kijken of koersen met deze breuk mogelijk is.” Aerts is de leider in de wereldbeker.

Kickbokser Hari heeft blessure aan enkelbanden

AMSTERDAM — Kickbokser Badr Hari heeft aan het gevecht met Rico Verhoeven een blessure aan zijn enkelbanden overgehouden.

De 35-jarige kickbokser laat dat na onderzoek in een kliniek in Amsterdam weten. Hari moest in de derde ronde opgeven. De kickbokser stond op het moment dat hij geblesseerd raakte voor op punten. Hari probeerde aan te vallen met een hoge trap, maar gleed uit en bleesde een been. Hij ging huilend van pijn en frustratie op een brancard het stadion uit.

**BEKENDMAKING
2019/2020**

Meer dan alleen een krant!

Geachte abonnee,

Per 1 januari 2020 zal de abonnementsprijs voor de Amigoe 38 florin bedragen.

U wordt vriendelijk verzocht de automatische of doorlopende betalingsopdracht bij uw bank aan te passen.

Klopt uw rekeningsaldo niet dan vragen wij u beleefd contact met Zulaika Kelly op te nemen via nummer 582-4333.

U kunt uw abonnement ook online betalen! Onze bankrekeningnummers zijn als volgt:

Caribbean Mercantile Bank rekening nr. 20651903	RBC Royal Bank rekening nr. 100031723
Aruba Bank rekening nr. 6000400190	Banco di Caribe rekening nr. 81027801

Vergeet niet uw naam en abonnementsrekeningnummer erbij te vermelden, bij ontbrekende informatie kunnen we uw betaling niet afboeken.

Wij waarderen uw loyaliteit als trouwe lezer.

ARUBAN BANKERS' ASSOCIATION

SPECIAL ANNOUNCEMENT HOLIDAY CLOSING HOURS

In connection with the holidays our member banks will be closed for the public on the following dates:

Tuesday, December 31, 2019	All branches will close for the public at 12:00pm
Wednesday, January 1, 2020	All branches closed
Thursday, January 2, 2020	All branches closed

En connexion cu dianan di fiesta banconan miembro lo cera nan porta pa publico riba e siguiente dianan:

diamars, 31 di december, 2019	Tur sucursal lo cera nan porta pa publico 12:00pm
dianarson, 1 di januari, 2020	Tur sucursal lo ta cera
diahuebs, 2 di januari, 2020	Tur sucursal lo ta cera

AUGMENTED REALITY TELESCOPE FOR KIDS
•VA90032
AFL. 275.00

NINTENDO MADNESS AT AMC UNICON!

AFL. 842,70

 RC ALL TERRAIN VELOCITRAX • 10030 AFL. 125.00	 RC FORD RAPTOR RECHARGEABLE • 24927 AFL. 215.00	 RC FORD F150 USB CHARGEABLE • 99053 AFL. 160.00
 RC CAR 1:12 MCLAREN P1 • 88514 AFL. 130.00	 XDRONE PRO 2 • G160028 AFL. 135.00	 DIGITAL DRUM 4 PADS • 78052 AFL. 50.00
 RC CAR 1:12 BUGATTI VEYRON • 88114 AFL. 130.00	 MUSICAL GUITAR • 78002 AFL. 45.00	 RC CAR 1:12 CAMARO ZL1 • 88334 AFL. 130.00
		 37 KEYBOARD FOR KIDS • 78038 AFL. 65.00

@RADIOSHACK
CALL US AT 521-1100

AMC UNICON MEGASTORE LG SMITH BLVD. 144

**Visit
our website**

AMIGOE.COM